

Ontwikkelingen binnen het Nederlandse Bevolkingsonderzoek Borstkanker

Periode 2022 – 2024

Bevolkingsonderzoek Nederland · RIVM | Analyse: EIMIE

Samenvatting

Het Nederlandse bevolkingsonderzoek borstkanker behoort tot de grootste preventieve screeningsprogramma's van Europa. Jaarlijks worden vrouwen tussen 50 en 75 jaar uitgenodigd voor een mammografie, met als doel borstkanker in een vroeg stadium op te sporen.

De cijfers over 2022, 2023 en 2024 laten een opmerkelijk stabiel beeld zien: jaarlijks worden tussen circa 6.300 en 6.900 gevallen van borstkanker of voorstadia opgespoord — terwijl meer dan 99% van alle deelnemers uiteindelijk geen diagnose borstkanker ontvangt. Dit gegeven vormt een belangrijk uitgangspunt voor innovatieve pre-screening- en triageoplossingen.

Overzicht 2022 – 2024

Jaar	Uitgenodigd	Deelname %	Opgespoord	Detectie %	Verwijzingen
2022	~1.180.000	70,7%	6.869	0,82%	~22.000
2023	1.198.866	70,3%	6.315	0,75%	~20.000
2024	1.265.929	65,3%	6.303	0,72%	~20.100

2022

Uitgenodigd	Deelname %	Opgespoord	Detectie %	Verwijzingen
~1.180.000	70,7%	6.869	0,82%	~22.000
		borstkanker of voorstadia		schatting

Belangrijkste observaties

- ◆ Herstel van COVID-achterstanden was nog gaande.
- ◆ Deelnamegraad lag weer boven de 70%.
- ◆ Hoogste aantal opgespoorde gevallen van de afgelopen vier jaar.
- ◆ Grote druk op mammografiecapaciteit en vervolgdagnostiek.

2023

Uitgenodigd	Deelname %	Opgespoord	Detectie %	Verwijzingen
1.198.866	70,3%	6.315 borstkanker of voorstadia	0,75%	~20.000 schatting

Belangrijkste observaties

- ◆ Lichte daling van de deelname ten opzichte van 2022.
- ◆ Ongeveer 1 op de 3 verwezen vrouwen bleek daadwerkelijk borstkanker te hebben.
- ◆ Circa 13.000 – 14.000 vrouwen kregen geen diagnose ondanks verwijzing.

2024

Uitgenodigd	Deelname %	Opgespoord	Detectie %	Verwijzingen
1.265.929	65,3% sterkste daling	6.303 borstkanker of voorstadia	0,72%	~20.100 verwijspercentage 2,3%

Belangrijkste observaties

- ◆ Sterkste daling van de deelnamegraad van de afgelopen jaren.
- ◆ Ondanks minder deelnemers bleef het aantal gevonden kankers relatief stabiel.
- ◆ 868.088 deelnemers (99,28%) bleken uiteindelijk geen borstkanker te hebben.

2025 — Beleids- en evaluatierapporten

De monitor over kalenderjaar 2025 is op het moment van schrijven nog niet gepubliceerd. Wel verschenen in 2025 meerdere beleids- en evaluatierapporten met de volgende conclusies:

- ◆ Het bevolkingsonderzoek redt levens en blijft een essentieel onderdeel van de preventieve zorg.
- ◆ Mammografie blijft de geldende standaard voor borstkankerscreening.
- ◆ De deelname staat verder onder druk en vraagt om aanvullende maatregelen.
- ◆ Innovaties en aanvullende triagemethoden worden actief onderzocht.
- ◆ De Gezondheidsraad heeft verbeterkansen voor het bevolkingsonderzoek benoemd.

Analyse — Relevantie voor Aanvullende Screening

De kerncijfers tonen dat vroegtijdige opsporing van borstkanker zeer waardevol is. Tegelijkertijd laten de data een structurele uitdaging zien: het overgrote deel van de deelnemers — meer dan 99% — ontvangt uiteindelijk *geen* diagnose borstkanker.

874.391 deelnemers 2024 totaal	6.303 diagnose borstkanker 0,72%	868.088 géén borstkanker 99,28%
---	---	--

Jaarlijks worden bovendien circa 20.000 vrouwen verwezen voor aanvullend onderzoek, terwijl ongeveer twee derde van hen uiteindelijk geen kankerdiagnose ontvangt. Dit wijst op een substantieel potentieel voor betere triage vóór de primaire screening.

Kansen voor aanvullende pre-screening en triage

- ◆ Laagdrempelig en comfortabel toegankelijk — ook buiten het standaard screeningsprogramma.
- ◆ Vrij van straling — geschikt voor frequentere inzet en voor vrouwen die mammografie mijden.
- ◆ Vroeg inzicht voor de vrouw — vóór verwijzing naar vervolgdagnostiek.
- ◆ Ondersteuning van zorgprofessionals bij risicostratificatie en doorverwijsbeslissingen.
- ◆ Bereik van groepen buiten het bevolkingsonderzoek (leeftijd, implantaten, angst).

De combinatie van dalende deelname, stabiele screeningsvolumes en een grote groep vrouwen zonder uiteindelijke diagnose onderstreept de maatschappelijke en economische relevantie van aanvullende screeningstechnologie als onderdeel van een bredere preventieve zorgketen.